

[Ritta Ahm.]

og meget ved sammenlægning og nedlæggelse af mindre sygehuse, politistationer, skoler, med det resultat, at flere landsbysamfund er kommet ud af funktion. Der blev og bliver stadig i visse kredse talt om det formålstjenlige ved disse fusioneringer og rationaliseringer; og hvad det egentlig dækker over, har det aldrig rigtig været muligt at få klarhed over. Ingen har kunnet fremlægge et nøjagtigt regnskab, som viser, at det er blevet billigere med de store enheder, tværtimod, for slet ikke at tale om det menneskelige aspekt i hele dette forhold. Rationaliseringen her har på mange områder skabt en fremmedgørelse mellem befolkningen og de, der skal yde servicen, og hvor er formålet så blevet opfyldt?

I perspektivet af den diskussion, der for nylig har været om den store forskel i de primærkommunale skatter, glæder det mig, at miljøministeren vil tage et initiativ til forhandlinger med indenrigsministeren om en iværksættelse af en undersøgelse af de regionale følger af de gældende bloktilskudsordninger. Jeg har ikke hermed sagt, at kristeligt folkeparti går ind for enhedsskatten, for et helt andet skattesystem skal lægges til grund, såfremt denne enhedsskat skal føres ud i livet. Så vidt jeg erindrer fra kommunaludvalget, var vi alle enige om, at det ikke just var de vises sten, vi havde fundet frem til ved fastlæggelsen af de nye udgiftskriterier. Selv om det er en bedre ordening, vi har i dag end tidligere, kan det gøres bedre, og det vil kristeligt folkeparti gerne være med til at se på.

Med hensyn til den private service i de mindre enheder må beboerne selv stille sig solidarisk med den lille købmand. Vi ser mange steder familien tage på udflugt en fredag aften til nærmeste supermarked og købe ind til hele ugen. Det kan de lokale handlende ikke leve af. Hvis landbefolkningen vil have politikerne til at arbejde for et bedre serviceniveau, må de også selv medvirke hertil, og det kan de jo så gøre ved at handle hos de lokale forretningsdrivende. Kristeligt folkeparti kan ikke gå med til nogen som helst form for socialisering inden for det frie erhvervs område.

Vi ser også med glæde på trafikpolitikken, hvor den kollektive trafik bliver udbygget i landdistrikterne. Alt for længe har befolk-

ningen affundet sig med, at det ikke engang har været muligt at komme ind til primærkommunernes bykerne, hvor al kommunal administration findes.

Det er også glædeligt at se, at miljøministeren er opmærksom og vil satse på, at trafikplanlægningen nu må indarbejdes i enhver ny fysisk planlægningsopgave. Jeg tror nok, at man på trafikpolitikens område trænger til en omvurdering af de økonomiske konsekvenser heraf, for det er i dag efter min vurdering en misforståelse, at trafikområdet bliver opfattet som en selvstændig forretning, som helst skal kunne give overskud, og jeg er bange for, at så længe denne indstilling er til stede, vil den kollektive trafik stadig være bagud for al anden udvikling. Hvis vi derimod så hele den kollektive nærtrafik i primærkommunerne som en social foranstaltning, et nødvendigt led, for at en storkommune kan fungere som en enhed, vil resultatet nok se anderledes ud. I mangel af kollektiv trafik er det nu engang de samme, der bliver ramt her i samfundet, nemlig de svageste stillede, som her er børn og ældre og en befolkningsgruppe, som under alle forhold er socialt dårligt stillet.

Med hensyn til trafikbelastningen i de større byer kunne jeg godt tænke mig, at Cityområdet blev lukket af til fordel for kollektiv trafik. Naturligvis forudsætter det, at der så satses på større arealbrug til parkering i byens periferi.

Om fjerntrafik skal jeg kun nævne, at den sjællandske midtbane aldrig burde have været nedlagt. Vi kunne så i dag have haft en direkte linje fra Rødbyhavn til Helsingør.

Vedrørende saneringspolitikken kan kristeligt folkeparti ikke gå ind for tanken om totalsanering af hele bydele, og jeg er glad for at se, at miljøministeren har samme opfattelse og vil stræbe efter en mere nansom sanering, så mange gamle ejendomme i højere grad kan istandsættes og bevares. Der er opstået mange nye bymiljøer, som er golde, stereotype, ensartede og dermed jævnt kedelige. Kunne der dog ikke komme lidt mere variation og opfindsomhed ind i vor byggestil, som vil give et nyt boligkvarter den varme, der er så stort behov for? Ved behandling af kommuneplanlægningsloven og den følgende byggelov glædede det mig, at udvalget var enig i, at kommunerne skulle